

Прилог XIII

СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СИТУАЦИИ

Содржина:

XIII.1 Вовед	2
XIII. 2 Складирање и управување со сировините и производите	2
XIII. 3 Управување со отпад	3
XIII.4 Дренажен систем	3
XIII.5 Транспорт на матерјали внатре во локацијата	3
XIII.6 Упатство за подготвеност при вонредни состојби	4
XIII.6.1 Намена и цел.....	4
XIII.6.2 Подрачје на примена	4
XIII.6.3. Поими и дефиниции	4
XIII.6.4.Опис на текот на активностите	5
XIII.6.4.1 Идентификација на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	5
XIII.6.4.2 Изработка на список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	6
XIII.6.4.3 Изработка на план за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации	6
XIII.6.4.4 Запознавање на вработените со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и планот за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации	6
XIII.6.4.5 Надлежности	6
XIII.6.5.Референтни документи	7
XIII.6.6. Записи	7
XIII.6.7 Прилози	8
XIII.6.7.1 Список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	8
XIII.7.7.2 План за реагирање при инцидентни случаи	9

XIII.1 Вовед

Изработено е Упатство за подготвеност при вонредни состојби, список на потенцијални инцидентни и вонредни состојби како и план за реагирање при инцидентните ситуации.

Изработени се проекти и упатства во кои се опфатени сите чинители кои влијаат на животната средина и работната средина, а кои се јавуваат како последица од активностите на преработка на неметалните сировини во погонот, како и анализа на опасностите и конкретните мерки и средства кои се предвидени за целосно извршување на заштита на вработените во погоните на каменоломот “ЈЕФУТА ИНЖЕНЕРИНГ” и за заштита на животната средина.

Вработените се запознати со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и со планот за реагирање при инцидентните ситуации.

Како превентивна мерка е опфатено поставувањето на лесно воочливи пригодни табли или други знаци за забрани и предупредувања, со натписи или цртежи кои информираат за опасностите и забранетите постапки.

XIII. 2 Складирање и управување со сировините и производите

Детали за складирање на сировините и помошните материјали како и за транспортот на сировините на локацијата се дадени во **Прилог II** од барањето за интегрирана еколошка дозвола.

XIII. 3 Управување со отпад

Детали за управување со цврстиот и течниот отпад се дадени во **Прилог V** од барањето за интегрирана еколошка дозвола.

XIII.4 Дренажен систем

За целиот комплекс на Каменоломот “ЈЕФУТА ИНЖЕНЕРИНГ“ изведена е атмосферска мрежа за одвод на поројни води. Истата се состои од одводен канал со подземна цевка која ги зафаќа атмосферските води и ги одведува под локацијата кон природната вододерина која води кон реката Вардар. При некоја непредвидена емисија на отпадна вода(при поројни дождови, гаснење на пожар, излевање и сл.), канализационата мрежа ги задоволува потербите за одведување на а отпадната и атмосферската вода од комплексот.

XIII.5 Транспорт на матерјали внатре во локацијата

Детали за транспортот и ракување на матерјалите е даден во **Прилог IV**.

XIII.6 Упатство за подготвеност при вонредни состојби

Содржина

1. Намена и цел
2. Подрачје на примена
3. Поими и дефиниции
4. Опис на текот на активностите
5. Референтни документи
6. Записи
7. Прилози

XIII.6.1 Намена и цел

Намената и целта на Упатството за подготвеност при вонредни состојби е одредување на можни вонредни состојби, планирање на активностите за одзив и спречување и ублажување на можните влијанија врз безбедноста и квалитетот на производот и врз животната средина.

XIII.6.2 Подрачје на примена

Се применува во сите работни делови во Погоните за сепарација на минерални сировини во Каменоломот “ЈЕФУТА ИНЖЕНЕРИНГ”.

XIII.6.3. Поими и дефиниции

Подготовеност за реагирање/одзив при вонредни состојби - крсирање на одговор, при ситуации за кои постои мала веројатност дека ќе се случат.

Хаварија- во однос на спречување и контрола на хаварии, е појава на голема емисија, пожар или експлозија настаната како резултат на неконтролирани настани во текот на работењето на било кој систем, со учество на една или повеќе опасни супстанции, а што доведува до сериозна опасност за животот и здравјето на човекот и за животната средина, веднаш или подоцна, во или надвор од системот што вклучува една или повеќе опасни супстанции.

Инцидент - непланирано случување кое може да доведе до помали незгоди.

Хаварија - непланирано случување кое може да биде причина за смрт, тешки повреди, професионални заболувања, оштетувања, штета или друг вид на загуба.

Опасност - извор или ситуација со можности на предизвикување на штета во областа на повреда на работно место, професионални заболувања, штета за имотот, штета на работната средина или комбинација на истите.

Идентификација на опасностите - постапка за утврдување на постоењето на опасност и одредување на нејзините својства

XIII.6.4.Опис на текот на активностите

XIII.6.4.1 Идентификација на потенцијални инциденти и вонредни ситуации

Се идентификуваат потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и тоа:

- инциденти при вообичаените работни активности
- инциденти при одржување на опремата и објектите

- индустриски хаварии
- елементарни непогоди (поплава, земјотрес и сл.)

XIII.6.4.2 Изработка на список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации

XIII.6.4.3 Изработка на план за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации

XIII.6.4.4 Запознавање на вработените со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и планот за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации

XIII.6.4.5 Надлежности

АКТИВНОСТ	НАДЛЕЖНОСТ
Идентификација на потенцијалните инциденти и вонредни ситуации	Тим
Изработка на список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	Координатор за животна средина (сменски раководител)
Изработка на план за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации	Координатор за животна средина (Управител)
Одобрение на планот	Управител
Запознавање на вработените со потенцијалните инциденти и	Управител

вонредни ситуации и планот за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации	
---	--

XIII.6.5.Референтни документи

- Закон за животната средина

XIII.6.6. Записи

Во записи се внесени документите кои се објективен доказ за спроведена активност или постигнати резултати.

Ред. бр.	Име на записот	Место на чување	Време на чување	Одговорно лице
1.	Список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	Архива	5 год	Координатор за животна средина (сменски раководител)
2.	План за реагирање при инциденти и вонредните ситуации	Архива	5 год	Координатор за животна средина (сменски раководител))

XIII.6.7 Прилози

- Список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации
- План за реагирање при инциденти и вонредните ситуации

XIII.6.7.1 Список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации

Елементи на процесот	Опис	Што се работело
Инциденти		
Пожар	Пожар на објектите, инсталациите, возниот парк	<ul style="list-style-type: none"> • Неисправност на електричната инсталација. • Неисправност на трансформаторската станица • Неисправност на громобранската инсталација • Ел. инсталација на машините и возниот парк
Експлозија	Пожар и механичко уништување на објектите, инсталациите, возниот парк	<ul style="list-style-type: none"> • Користење пламен и алат што искри во магацинот за стопански експлозив • Не придржување кон постапките за складирање, ракување и транспорт на

		<p>експлозивни средства</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заостанати неексплодирани мини во минираната површина • Неисправна вентилација и услови на чување на стопанскиот експлозив • Неисправен сигурносен вентил на компресорот за воздух
Вонредни ситуации		
Земјотрес		
Поплава		
Саботажа		

Каменолом “ЈЕФУТА ИНЖЕНЕРИНГ“

Координатор за животна средина
управител

XIII.7.7.2 План за реагирање при инцидентни случаи

Вид на инцидент/вонредна ситуација	Можни влијанија на ЖС	Мерки
Пожар на објектите, инсталациите,	Загадување на воздухот, почвата	<ul style="list-style-type: none"> • Исклучување на доводот на електричната енергија

возниот парк	и водите	<ul style="list-style-type: none"> • Итен повик на Службата за ПП заштита; итна помош; • Исклучување на инсталацијата за довод на електрична струја. • Изолирање и дислокација на запаливите материи складирани во магацинот за стопански експлозив и механичарската работилница (платнени вреќи, боци, масла, амбалажа и сл.) • Обука за користење на ПП апаратите и хидранти. • Контрола на превентивното одржување од страна на овластен субјект. • Примена на Правилникот за заштита при работа и Нормативот за користење на лични заштитни средства. • Контрола на исправноста на хидрантите
Експлозија од технолошкиот процес	Опасност по животот на вработените и загадување на атмосферата	<ul style="list-style-type: none"> • Редовна контрола и придржување кон постапките за складирање, ракување и транспорт на експлозивни средства • Контрола на ПП апаратите и хидранти. • Контрола на превентивното одржување од страна на овластен субјект. • Итен повик на Службата за прва

		<p>помош.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Исклучување на системот за довод на електрична енергија. • Едукација на вработените. • Примена на Правилникот за заштита при работа и Нормативот за користење на лични заштитни средства.
Земјотрес	Загадување на воздухот, почвата и водите	<ul style="list-style-type: none"> • Запирање на процесот на производство и довод на електрична енергија. • Итен повик на Службите за ПП-заштита и Прва помош. • Редовно превентивно одржување на опремата и инсталациите. • Санација на оштетувањата од било кој вид во соработка со соодветни стручни екипи. • Испитувања и соодветни мерења пред пуштање во повторна работа на технолошката линија ,анализа на почвата зафатена од елементарната непогода). • Контрола на ПП- апаратите на извршени редовни превентивни прегледи и обука за нивно користење. • Примена на Правилникот за заштита при работа и Нормативот за користење на лични заштитни средства.

Поплава	Загадување на водите и почвата	<ul style="list-style-type: none"> • Контрола на ситемот за одвод на атмосферска вода; • Контрола на шахтите и нивно превентивно одржување во исправна состојба. • Редовно пратење на хидрометеоролошката прогноза и дефинирање на начинот на прифаќање на атмосферските врнежи. • Постојан контакт во вакви состојби со ПП службата и ЈКП Комуналец Гостивар. • Активно учество при санацијата на последиците од поплавата во соработка со соодветни стручни институции. • Анализа на загадувањето на медиумите на животната средина. Во случај на неусогласености, се превземаат мерки за одстранување • Анализа на почвата на местата на деградација и превземање на соодветни корективни мерки од страна на соодветни стручни институции. • Примена на Правилникот за заштита при работа и Нормативот за користење на лични заштитни средства.
---------	--------------------------------	--

Одговорни лица	Име	Тел. службен	Тел. домашен
Сменски раководител	Јетон Таири	042/221 121	042/221 615
Управител	Фуат Таири	042/221 121	042/221 615

Поважни телефони	Број
Противпожарна бригада	193
Полиција	192
Брза помош	194

Каменолом “ЈЕФУТА ИНЖЕНЕРИНГ“

Координатор за животна средина
управител
